

V Bruselu dne 10.3.2021
COM(2021) 110 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o humanitární činnosti EU: nové výzvy, stejné zásady

1. Úvod: nové a staré výzvy pro humanitární pomoc EU

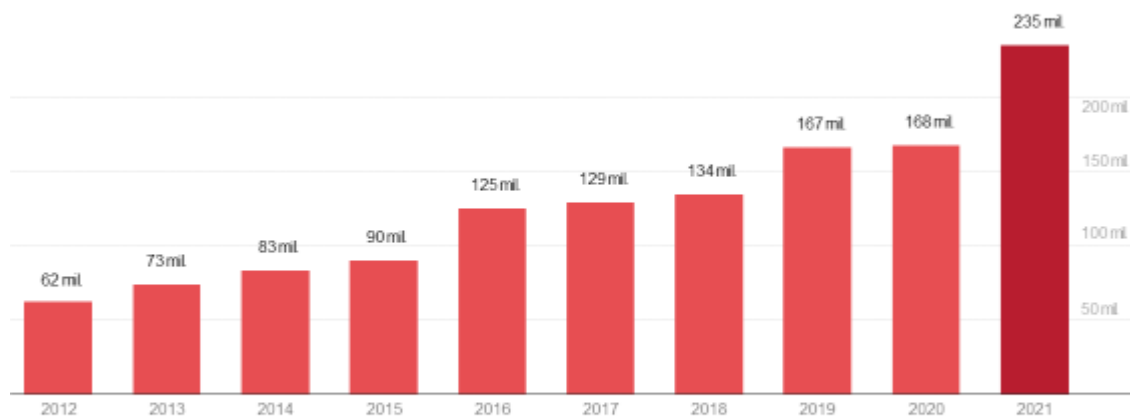
Evropská unie je spolu se svými členskými státy **předním světovým humanitárním dárce**, jehož podíl na celosvětové humanitární pomoci dosahuje zhruba 36 %¹. Ve světě, který se vyznačuje neustále se rozšiřujícími dopady konfliktů a katastrof, je humanitární pomoc klíčovým pilířem vnější činnosti EU a představuje významnou součást její schopnosti prosazovat své hodnoty v celosvětovém měřítku.

V současné době však humanitární pomoc čelí nebývalým výzvám, a tato situace se dále zhoršuje pandemií COVID-19. **Humanitární potřeby jsou rekordně vysoké**, k čemuž přispívá především znovuoživení konfliktů na úrovni jednotlivých států², spolu s dopadem změny klimatu, zhoršujícím se životním prostředím, růstem světové populace a nefunkční správou věcí veřejných. **Propast mezi humanitárními potřebami a dostupnými zdroji v celosvětovém měřítku se přitom dále rozevírá. Základní normy a zásady jsou vystavovány nebývalým zkouškám**, v důsledku čehož je obtížnější a nebezpečnější poskytovat pomoc.

Toto sdělení nastiňuje, jak může EU (ve spolupráci s různými svými humanitárními partnery a dalšími dárce) této výzvě čelit.

Humanitární potřeby: stoupající křivka – dramaticky tlačena vzhůru pandemií COVID-19 a dopady změny klimatu

Lidé v nouzi (2012-2021)

Údaje ke dni vydání: Přehled celosvětové humanitární pomoci. Ke změně počtu obyvatel a finančních požadavků na regionální plány reakce na uprchlickou krizi došlo z důvodu překročení se s plány humanitární reakce.

Graf: Přehled celosvětové humanitární pomoci 2021 • Zdroj: Humanitarian Insight

¹V roce 2020 činila úhrnná výše finančních prostředků vyčleněných EU a jejími členskými státy 7 577 miliard eur (<https://fts.unocha.org/>)

²Ústav pro výzkum míru v Oslu, *Trendy konfliktů: Globální přehled (Conflict Trends: A Global Overview)*, 1946–2019.

Globální odpovědnost EU jako humanitárního aktéra nikdy nebyla zřetelnější než po vypuknutí **pandemie COVID-19**. Odhaduje se, že v roce 2021 upadlo v důsledku této pandemie do extrémní chudoby 150 milionů lidí³. Krize COVID-19 zhoršila již dříve existující nestability a nerovnosti a dále zvýšila humanitární potřeby. Organizace spojených národů (OSN) odhaduje, že v roce 2021 bude humanitární pomoc potřebovat téměř 235 milionů lidí – každý 33. člověk na světě. To představuje 40% nárůst ve srovnání s potřebami odhadovanými pro rok 2020 (před vypuknutím pandemie COVID-19) a téměř trojnásobek ve srovnání s rokem 2014. Počet nuceně vysídlených osob se od roku 2010 zdvojnásobil a ke konci roku 2019 dosáhl hodnoty 79,5 milionu⁴. Průměrná humanitární krize nyní trvá déle než 9 let a mnohé, včetně některých v bezprostředním sousedství Evropy, ještě podstatně déle. V důsledku toho příliš mnoho humanitárních krizí zůstává „opomenuto“⁵.

EU a její členské státy reagovaly tím, že od dubna 2020 vytvářejí společný reakční balíček „**tým Evropa**“⁶ v hodnotě 38,5 miliardy EUR, z nichž je 3,49 miliardy EUR vyhrazeno na reakci na mimořádné události a humanitární potřeby vyvolané pandemií.

Změna klimatu urychluje zhoršování stavu životního prostředí a zhoršuje důsledky neudržitelného hospodaření s přírodními zdroji, přičemž dále navyšuje humanitární potřeby. Nejenže má za následek častější výskyt a větší závažnost přírodních pohrom způsobujících katastrofy, ale také spolu se zhoršováním stavu životního prostředí patří k základním příčinám konfliktů, nedostatku potravin a vysídlování. V roce 2018 potřebovalo mezinárodní humanitární pomoc v důsledku bouří, záplav, sucha či přírodních požárů zhruba 108 milionů osob⁷. Do roku 2050 přesáhne každoroční počet osob potřebujících humanitární pomoc v důsledku klimatických katastrof 200 milionů⁸.

Rostoucí schodek financování – a setrvale úzká dárcovská základna

V roce 2020 úhrnná částka všech humanitárních výzev OSN prudce vzrostla na téměř 32,5 miliardy EUR – tedy na historicky nejvyšší hodnotu, k níž přispěl mimo jiné dopad pandemie COVID-19. Schodek financování přitom činí 17,5 miliardy EUR – to je více než polovina celkové částky. Podle OSN bude pro pokrytí jejích humanitárních výzev v roce 2021 potřeba minimálně 29 miliard EUR⁹. Přestože EU i někteří další dárci v posledních letech značně zintenzivnili své úsilí a celosvětové humanitární finanční prostředky vyčleněné na humanitární výzvy OSN vzrostly ze 4,1 miliardy EUR v roce 2012 na 15 miliard EUR v roce 2020, **globální schodek financování humanitární pomoci se nicméně rychle zvyšuje. Je pravděpodobné, že dále poroste**, protože dárcovské ekonomiky budou nadále pod tlakem

³ Světová banka, *Globální ekonomický výhled*, leden 2021.

⁴ UNHCR, *Globální trendy, Nucené vysídlování v roce 2019*, <https://www.unhcr.org/globaltrends2019>

⁵ Humanitární krize, pro které je příznačná omezená odezva ze strany dárců, všeobecný nedostatek finančních prostředků a nízká úroveň pozornosti ze strany médií.

⁶ Tým Evropa sestává z EU, jejích členských států, jejích diplomatické sítě, finančních institucí včetně národních rozvojových bank a prováděcích agentur, jakož i Evropské investiční banky (EIB) a Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD). Podrobnější informace: https://ec.europa.eu/international-partnerships/topics/eu-global-response-covid-19_en#header-2844

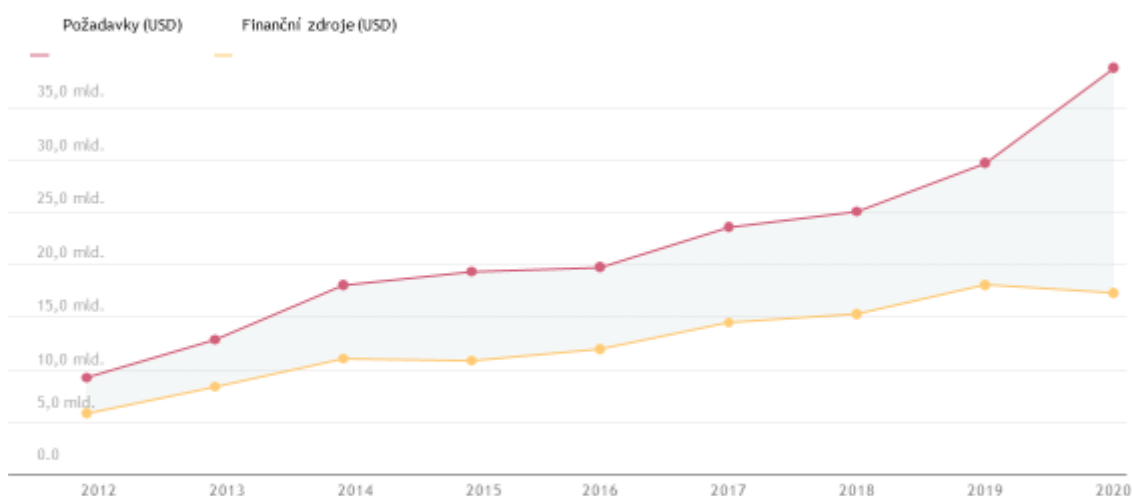
⁷ Světová meteorologická organizace, *Zpráva o stavu klimatických služeb za rok 2020* (State of Climate Services 2020 Report).

⁸ Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, *Cena za nečinnost* (The Cost of Doing Nothing), září 2019.

⁹ Organizace spojených národů, *Přehled celosvětové humanitární pomoci 2021*

způsobeným hospodářskými a sociálními dopady pandemie COVID-19. Někteří významní dárci již oznámili škrty ve svých rozpočtech pomoci či ve svých příspěvcích na řešení závažných krizí. Znepokojivé je, že globální financování humanitární pomoci je stále do značné míry závislé na velice omezeném počtu dárců: v roce 2020 připadalo na deset nejvýznamnějších dárců 83 % vykázaných finančních prostředků¹⁰. Totéž platí uvnitř EU, kde drtivá většina celkových humanitárních finančních prostředků pochází z rozpočtu pouhých několika členských států a EU¹¹. Tento stav je dlouhodobě neudržitelný.

Schodek financování (2012-2020)

Graf: Přehled celosvětové humanitární pomoci 2021 • Zdroj: Útvar pro sledování finančních prostředků

Překážky bránící přístupu k humanitární pomoci a jejímu poskytování

Při mnoha konfliktech přibývá přímých a často záměrných útoků válečnických stran proti civilnímu obyvatelstvu, nemocnicím a školám v rozporu s mezinárodním humanitárním právem. V roce 2019 bylo hlášeno 277 útoků na humanitární pracovníky, z nichž 125 bylo zabito¹². V mnoha krizových situacích se agentury poskytující pomoc musí potýkat také s administrativními překážkami a dalšími omezeními, které mohou ztěžovat jejich přístup k postiženým osobám. Další problémy při poskytování pomoci postiženým skupinám obyvatel pak přinesla opatření omezující volný pohyb osob zavedená kvůli pandemii COVID-19 a z nich vyplývající omezení.

¹⁰ Útvar pro sledování finančních prostředků Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA), <https://fts.unocha.org/>

¹¹ <https://fts.unocha.org/>

¹² Výsledky humanitární pomoci, Bezpečnostní databáze humanitárních pracovníků, <https://aidworkersecurity.org/incidents/report>

S ohledem na tyto trendy a výzvy musí EU dodat své politice humanitární pomoci nový impuls, aby byla schopna účinněji řešit narůstající humanitární potřeby a podpořila vytvoření příznivějšího prostředí pro poskytování zásadové humanitární pomoci. Zároveň bude i nadále úzce spolupracovat s rozvojovými a mírotrvornými aktéry na prosazování dlouhodobých řešení.

2. Stavíme na pevných základech: osvědčené zásady humanitární pomoci

Humanitární pomoc EU se opírá o pevný právní základ a o soubor klíčových zásad a společných cílů. I nadále se bude důsledně řídit všeobecnými humanitárními zásadami lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti, které jsou zakotveny v mezinárodním právu. Zajištění dodržování mezinárodního humanitárního práva státními i nestátními aktéry zůstává prvořadým cílem politiky EU v oblasti humanitární pomoci.

Referenčním rámcem pro humanitární činnost EU je i nadále Evropský konsensus o humanitární pomoci¹³. Tento konsensus, spolu s nařízením o humanitární pomoci¹⁴, stanoví zvláštní povahu a mandát humanitární pomoci: humanitární pomoc EU je poskytována výlučně na základě potřeb, v souladu se zásadami řádného humanitárního dárcovství¹⁵. Jak se připomíná rovněž v integrovaném přístupu EU k vnějším konfliktům a krizím¹⁶, není humanitární pomoc EU ovlivňována žádnými politickými, strategickými, vojenskými ani ekonomickými cíli. To je velice důležité – mimo jiné z toho důvodu, že lidé postižení krizí, jimž je třeba poskytnout pomoc, se často nacházejí ve složité politické a bezpečnostní situaci.

Humanitární pomoc je nejdůležitější součástí celkové reakce EU na krize a EU zaručuje její zvláštní povahu, přičemž se snaží dále prohlubovat její provázanost s unijní rozvojovou pomocí a iniciativami zaměřenými na řešení konfliktů a budování míru.

Humanitární reakce EU bude nadále ctít zásadu „**nepůsobit škody**“ ve vztahu k postiženým skupinám obyvatel i životnímu prostředí¹⁷ a bude usilovat o **citlivost vůči konfliktům**, aby je neúmyslně nevyostřovala. Nadále bude také prosazovat a posilovat účinnou **civilně-vojenskou koordinaci** humanitární pomoci, aby zajistila ochranu humanitárního prostoru.

Humanitární pomoc je často hlavní formou pomoci poskytované lidem postiženým krizí. Vzhledem k rostoucím potřebám a krajní napjatosti rozpočtů pomoci existuje velice reálné riziko, že dojde k opomenutí některých lidí či komunit. **EU bude i nadále zajišťovat vyváženou reakci na potřeby** a vynakládat 15 % svého základního humanitárního rozpočtu na „**opomenuté krize**“.

Výrazným rysem humanitární pomoci EU zůstává pokračující začleňování **ochrany** osob, které se ocitly v krizových situacích, například prostřednictvím předcházení sexuálnímu a

¹³ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130(01)).

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 vymezuje způsob poskytování humanitární pomoci EU; stanoví, že na humanitární pomoc EU by měli dosáhnout lidé postižení katastrofou nebo konfliktem bez ohledu na svou rasu, etnickou skupinu, náboženské vyznání, pohlaví, věk, národnost či politickou příslušnost a že tato pomoc nesmí být vedena ani podmíněna politickými úvahami.

¹⁵ <https://www.ghdinitiative.org/ghd/gns/principles-good-practice-of-ghd/principles-good-practice-ghd.html>

¹⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5413-2018-INIT/cs/pdf>

¹⁷ Evropský konsensus o humanitární pomoci požaduje začleňování environmentálních hledisek do odvětvových politik humanitární pomoci i humanitárních intervencí.

genderově podmíněnému násilí a sexuálnímu vykořisťování, zneužívání a obtěžování, jejich zmírňování a reakce na ně, a to v souladu akčním plánem EU pro rovnost žen a mužů¹⁸. EU bude nadále podporovat globální výzvu k přijetí opatření bránících genderově podmíněnému násilí při krizových situacích¹⁹. Bude také dodržovat své závazky k urychlenému řešení jakéhokoli nevhodného chování v sektoru mezinárodní pomoci a ke zvyšování odpovědnosti²⁰.

Lidé zůstanou jednoznačným středobodem humanitární pomoci EU s tím, že budou vytvářeny příležitosti pro **mysluplnou účast příjemců pomoci** na rozhodování, které se jich dotýká. EU je rovněž odhodlána vycházet vstříc potřebám a právům specifických skupin, například žen, dětí, starších lidí a osob se zdravotním postižením. Bude tak podporovat svou agendu všeobecné rovnosti²¹, která je nejvyšší prioritou Evropské komise.

Zásadně důležitá je **dostupnost bezpečné a soustavné školní výuky pro děti v krizových prostředích**, která však ještě zdaleka není všude skutečností. Vzdělávací zařízení – i samotní žáci či studenti – se čím dál tím častěji stávají záměrnými terči násilných útoků, zejména v oblasti Sahelu. Zároveň platí, že řešení v podobě digitální a distanční výuky, která během pandemie COVID-19 mnohde pomohla zajistit žákům a studentům určitou míru kontinuity, byla pro mnohé příjemce humanitární pomoci prakticky nedostupná, přičemž nezletilí uprchlíci a vnitřně vysídlené děti narážejí v přístupu ke vzdělání na specifické překážky. OSN odhaduje²², že téměř 24 milionům dětí a mladých lidí v situacích humanitární krize hrozí, že se kvůli pandemii COVID-19 do školy již nevrátí. Dívky jsou ohroženy dokonce ještě více, protože skutečnost, že nechodí do školy, vede v mnoha případech k předčasným a nuceným sňatkům²³. EU bude i nadále klást značný důraz na podporu **ochrany dětí a jejich vzdělávání v mimořádných situacích**, a zejména na přístup ke vzdělání pro dívky v situacích humanitární nouze. Na tuto prioritu bude i nadále vyčleňovat nejméně 10 % svého

¹⁸ https://ec.europa.eu/international-partnerships/news/gender-action-plan-putting-women-and-girls-rights-heart-global-recovery-gender-equal-world_en

¹⁹ Od června 2017 do prosince 2018 stála EU v čele výzvy k přijetí opatření bránících násilí na základě pohlaví při krizových situacích (<https://www.calltoactiongbv.com/>) a vydala operační pokyny pro začleňování osob se zdravotním postižením do humanitárních činností financovaných EU: https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/2019-01_disability_inclusion_guidance_note.pdf

²⁰ EU podpořila „Závazky dárců k potírání sexuálního vykořisťování a zneužívání a sexuálního obtěžování v sektoru mezinárodní pomoci“ (Commitments made by donors to tackle sexual exploitation and abuse and sexual harassment in the international aid sector) a „Doporučení Výboru pro rozvojovou pomoc k ukončení sexuálního vykořisťování, zneužívání a obtěžování při rozvojové spolupráci a humanitární pomoci“ (Development Assistance Committee Recommendation on Ending Sexual Exploitation, Abuse, and Harassment in Development Co-operation and Humanitarian Assistance) z roku 2019.

²¹ „Rovnost pro všechny a rovnost ve všech smyslech tohoto slova“ je klíčovou politickou prioritou Evropské komise. Aby se tento cíl stal skutečností, předložila Komise od března 2020 řadu konkrétních iniciativ a strategií týkajících se rovnosti a zaměřených především na rovnost žen a mužů, zdravotní postižení a boj proti různým formám diskriminace. Patří mezi ně zejména akční plán EU pro rovnost žen a mužů III v rámci vnějších vztahů, strategie EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 strategie EU pro práva osob se zdravotním postižením, strategie EU pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025, akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025, a strategický rámec EU pro rovnost, začleňování a zapojení Romů na období 2020–2030. (https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/dalli/announcements/union-equality-first-year-actions-and-achievements_en). Viz také akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10101/2020/EN/JOIN-2020-5-F1-EN-ANNEX-1-PART-1.PDF>).

²² Organizace spojených národů, *Přehled celosvětové humanitární pomoci 2021*.

²³ Viz politický informační dokument generálního tajemníka OSN „Dopad pandemie COVID-19 na ženy“ (The impact of COVID-19 on women); <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/policy-brief-the-impact-of-covid-19-on-women>; Viz také internetové stránky Evropského institutu pro rovnost žen a mužů věnované genderově podmíněným dopadům pandemie COVID-19: <https://eige.europa.eu/topics/health/covid-19-and-gender-equality>

každoročního humanitárního rozpočtu (navýšení oproti pouhému 1 % v roce 2015) a bude se plně zapojovat do prosazování „prohlášení o bezpečných školách“²⁴.

V neposlední řadě budou zásadní roli v humanitární činnosti EU nadále hrát účinná **mnohostrannost**²⁵ a **koordinace pod vedením OSN**, které jsou klíčovými prvky zásadové a ucelené humanitární reakce. Kromě toho se EU bude nadále opírat o pevnou síť různorodých partnerů, mezi něž patří nevládní organizace, agentury, fondy a programy OSN a další mezinárodní organizace, jakož i specializované agentury členských států EU. Spolupráce s těmito různorodými partnery je nezbytná k dosažení smysluplného pokroku a kvalitních výsledků v praxi.

²⁴ Prohlášení o bezpečných školách (2015) je mezivládní iniciativa vedená Norskem a Argentinou, která se snaží posílit ochranu vzdělávání před útoky a zajistit kontinuitu bezpečného vzdělávání v průběhu ozbrojených konfliktů.

²⁵ Společné sdělení o posílení příspěvku EU k multilateralismu založenému na pravidlech https://eeas.europa.eu/sites/default/files/en_strategy_on_strengthening_the_eus_contribution_to_rules-based_multilateralism.pdf

3. Řešení narůstajících potřeb a snižování schodku financování

3.1 Dosahování lepších výsledků: zvyšování účinnosti a efektivity, využívání inovací a kapacit

Již na Světovém humanitárním summitu v roce 2016 hlavní dárci a humanitární organizace rozpoznali strukturální problém spočívající v narůstajících potřebách při omezené zdrojové základně. Sjednali proto tzv. „velkou dohodu“ (Grand Bargain), jejímž cílem je přizpůsobit pracovní postupy dárců a organizací poskytujících pomoc tak, aby byla maximalizována jejich efektivita a dopad²⁶. Ústřední myšlenky této dohody jsou nyní platnější a naléhavější než kdy dříve: **pružnost na straně dárců**, díky níž budou humanitární partneři schopni zajistit včasnou a náležitě přizpůsobenou reakci, a současně sladění často obtížných vykazovacích povinností u jednotlivých dárců. Humanitární organizace na oplátku **obnovily svůj závazek ke koordinovanému posuzování potřeb, odpovědnosti** vůči příjemcům pomoci a daňovým poplatníkům a **transparentnosti a viditelnosti** dárcovské pomoci a současně se zavázaly dbát na to, aby se pokud možno co největší díl finančních prostředků dostal k lidem, kteří pomoc potřebují. Přitom je velice důležité, aby finanční prostředky mohly být rychle uvolněny v reakci na nepředvídané mimořádné situace (jakou je např. pandemie COVID-19) a stále častější náhlé přírodní katastrofy, například katastrofy způsobené změnou klimatu. EU se bude snažit dále modernizovat své mechanismy financování, aby svým humanitárním partnerům nabídla **větší operační pružnost** a současně zvýšila **přidanou hodnotu a viditelnost své pomoci**.

Přestože většina humanitární pomoci EU je přidělována na roční bázi, Evropská komise začala pilotně využívat též víceletá „programová partnerství“ zahrnující více zemí, včetně například partnerství s Mezinárodním výborem Červeného kříže²⁷. Tato partnerství se snaží poskytnout humanitárním partnerům větší míru flexibility a snížit administrativní zátěž jak pro ně, tak pro Komisi, a zároveň maximalizovat dopad finančních prostředků EU a zvyšovat její viditelnost. Tento pilotní přístup bude rozšířen i na subjekty a agentury OSN a další mezinárodní organizace.

V obecnější rovině **bude EU dále podporovat vývoj a přijímání inovativních řešení** schopných zajistit účinnější a nákladově efektivnější pomoc šetrnější k životnímu prostředí a odolnější vůči změnám klimatu²⁸.

Za neefektivnější a neúčinnější způsob, jak k lidem zasaženým konflikty nebo katastrofami dostat pomoc, je nyní všeobecně považováno využívání **peněžních převodů**. EU si stanovila dlouhodobý závazek k využívání peněžité pomoci v rámci všech humanitárních akcí, kdy bude tato pomoc možná a vhodná²⁹. Ve spolupráci se svými klíčovými partnery se také snaží zajistit, aby se pokud možno co největší část finančních prostředků poskytnutých pro program peněžité pomoci dostávala ke konečným příjemcům.

²⁶ Viz panel na vysoké úrovni pro financování humanitární pomoci: *Příliš důležité na to, abychom selhali - řešení schodku financování humanitární pomoci* (Too important to fail - addressing the humanitarian financing gap) a <https://agendaforhumanity.org/initiatives/3861>

²⁷ Dalšími takovými partnerstvími jsou například ACTED (Francie), Save The Children (Dánsko), Concern (Irsko) a Mezinárodní záchranný výbor (Německo).

²⁸ Například prostřednictvím ceny Evropské rady pro inovace pro cenově dostupné špičkové technologie humanitární pomoci, která podpořila projekty poskytující mimo jiné inteligentní řešení pro komunity a uprchlíky v oblasti cenově dostupné energie, zdravotnictví a lékařské péče. Konkrétně: https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

²⁹ Závěry Rady o peněžních převodech: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10184-2015-INIT/cs/pdf>.

Pro bezpečné provádění peněžních převodů mají zásadní význam digitální prostředky. Ty mohou, až budou dostupné, sehrát významnou úlohu i při zavádění distanční výuky pro vzdělávání v mimořádných situacích, v souladu s akčním plánem digitálního vzdělávání³⁰, a při využívání systémů včasného varování pro katastrofy, sledování vysídlených osob a posuzování potřeb na dálku. EU bude dále **rozšiřovat využívání bezpečných a efektivních digitálních nástrojů** při svých humanitárních činnostech, zejména pro potřeby **programů záchranných sociálních sítí schopných reagovat na šoky**, jako je např. Nouzová záchranná sociální síť³¹ v Turecku (nejrozsáhlejší humanitární program v historii EU), a pro **zajištění možnosti připojení příjemců pomoci**, a to při důsledném dodržování požadavků na ochranu údajů³².

Podpora místních subjektů poskytujících pomoc

Místní komunity a organizace jsou obvykle prvními subjekty poskytujícími pomoc v krizi a mají klíčovou úlohu při zajištění rychlé, kvalitní a nákladově efektivní pomoci lidem v nouzi. V průběhu pandemie COVID-19 byly místní aktéři často prvními, kdo zareagoval, a vyplnili prázdné místo, které zůstalo po odchodu mezinárodních aktérů. Pandemie také zdůraznila význam znalostí místních podmínek a chápání souvislostí pro zajištění ochotnějšího přijetí pomoci a pohotovější schopnosti zasáhnout.

Do „velké dohody“ byl zahrnut pevný závazek dárců a mezinárodních agentur pro poskytování pomoci ke **směrování většího objemu prostředků přímo místním subjektům poskytujícím pomoc**. Tok finančních prostředků k místním aktérům a vnitrostátním nevládním organizacím však omezuje skutečnost, že mnozí dárce potřebují uvést tento závazek do souladu s regulačními požadavky a požadavky na transparentnost a odpovědnost, zvláště v případě konfliktních situací, kde sledování finančních prostředků může být obtížné.

Komise bude usilovat o zvýšení unijní podpory lokalizace prostřednictvím zohledňování specifik jednotlivých zemí a konkrétních okolností, jakož i využíváním různých nástrojů v souladu s přístupem založeným na propojování humanitární, rozvojové a mírotravné činnosti ve čtyřech osách:

- a) investice do posilování místních kapacit a využívání zkušeností EU s iniciativami, jako je Fond pro místní iniciativy (LIFT) v Turecku, který místním subjektům poskytujícím pomoc poskytuje technickou a finanční podporu, aby se pomoc dostala k uprchlíkům i hostitelským komunitám;
- b) upřednostňování ekologicky šetrného a místního nákupu humanitárních zásob;
- c) podpora lokalizovaných modelů financování, například mechanismů mnohostranného sdruženého financování s výrazným zaměřením na místní subjekty poskytující pomoc;
- d) podpora konsorcií založených na rovnocenných partnerstvích, sdílené odpovědnosti a financování mezi mezinárodními a místními subjekty poskytujícími pomoc.

³⁰ https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf

³¹ https://ec.europa.eu/echo/essn_en

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>.

V souladu se svými závazky ve „velké dohodě“ přispívá EU v rámci pilotního projektu do společně financovaných fondů OSN³³ pro konkrétní země v Jižním Súdánu a na Ukrajině. Tyto fondy umožňují mezinárodním dárcům nepřímou podporu místních a vnitrostátních nevládních organizací, například prosazováním jejich zapojení do koordinačních mechanismů humanitární pomoci na vnitrostátní úrovni.

Cíl: Podpořit flexibilní a efektivní humanitární činnosti a mechanismy financování.

Klíčová opatření:

- Rozšiřovat víceletá a flexibilní ujednání o financování s humanitárními partnery – provázaná v případech, kdy lze uplatnit propojený přístup, s rozvojovými nástroji – a zjednodušit/harmonizovat požadavky na vykazování v souladu s „velkou dohodou“ při současném zajištění koordinace posuzování potřeb mezi agenturami a posílení odpovědnosti, efektivity a viditelnosti unijní podpory.
- Zvyšovat podporu EU místním subjektům poskytujícím pomoc, například širším využíváním sdružených fondů pro konkrétní země a dalších mechanismů financování upřednostňujících místní aktéry.
- Vypracovat pokyny pro podporu rovnocenných partnerství s místními subjekty poskytujícími pomoc.
- Podporovat humanitární partnery v dalším využívání digitálních nástrojů, například prostřednictvím společné snahy o budování příznivého prostředí.
- Vypracovat zvláštní pokyny pro širší využívání digitální hotovosti a zajistit přístup příjemců pomoci k digitálním řešením v souvislosti s revizí tematické politiky EU pro peněžní převody.
- Podporovat, navyšovat a prosazovat investice do osvědčených, nákladově efektivních a technologicky vyspělých řešení pro humanitární pomoc, mimo jiné s využitím příkladu cen udělených Evropskou radou pro inovace za rok 2020³⁴.

3.2 Vyplnění mezer: kapacita pro evropskou humanitární reakci

Přestože unijní humanitární pomoc EU bude nadále zajišťována jejími humanitárními partnery, **mohou se vyskytnout situace, kdy bude přímý zásah EU spojen s jednoznačnou přidanou hodnotou**, například bude-li nutné vyplnit dočasnou mezeru tam, kde by obvyklé mechanismy poskytování nebo dostupné kapacity humanitárních organizací či vnitrostátních orgánů mohly být neúčinné nebo nedostatečné³⁵. V těchto případech **kapacita pro evropskou humanitární reakci**, vytvořená v souladu s nařízením o humanitární pomoci EU a financovaná z jejího humanitárního rozpočtu, umožní EU podpořit její členské státy a humanitární partnery při rychlém poskytnutí pomoci.

Tato kapacita bude čerpat ze zkušeností získaných v průběhu pandemie COVID-19, včetně využívání repatriačních letů k přepravě humanitárního nákladu a zřízení humanitárního

³³ <https://www.unocha.org/our-work/humanitarian-financing/country-based-pooled-funds-cbpf>

³⁴ https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

³⁵ Humanitární reakce byla významně zasažena narušením dopravy a dodavatelských řetězců, jakož i cestovními omezeními a opatřeními omezujícími volný pohyb osob zavedenými na celém světě v počátečních fázích pandemie COVID-19.

leteckého mostu EU³⁶, a bude v rámci přístupu „tým Evropa“ podporovat poskytnutí základní humanitární pomoci.

Od května do října 2020 EU úspěšně provedla 67 operací **humanitárního leteckého mostu EU** do 20 zemí na čtyřech kontinentech. Tato iniciativa, financovaná z rozpočtu humanitární pomoci EU, zahrnovala 1150 tun základního zdravotnického a humanitárního nákladu a 1700 zdravotnických a humanitárních pracovníků, jakož i další cestující.

Bude fungovat jako doplněk k **mechanismu civilní ochrany Unie** a bude se opírat o operační připravenost unijního **střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události**³⁷. Bude mít za cíl umožňovat další humanitární činnost partnerů EU a členských států a bude realizována v úzké koordinaci s nimi. V případě nutnosti se bude snažit usnadnit logistiku včetně přepravy, umožní sdružování zdrojů a usnadní jejich nasazení a úvodní operace na místě. Může nabízet například logistické posouzení, podporu při prvotním nasazení a podporu při nákupu, vytváření zásob, přepravě či distribuci základní materiální pomoci, například při nákupu vakcín proti onemocnění COVID-19 a jejich dodávkách do nestabilních zemí³⁸. Mohla by rovněž dále posílit schopnost EU reagovat na budoucí mimořádné situace v oblasti zdraví, a to na základě stávajícího zdravotnického sboru EU, případně ve spolupráci s budoucí pracovní skupinou EU pro zdraví³⁹, která bude zřízena za koordinace Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) s cílem pomoci místní reakci na propuknutí přenosných nemocí v součinnosti s mechanismem civilní ochrany Unie a posílit připravenost v členských státech a ve třetích zemích. Toto úsilí bude navíc doplňovat další iniciativy EU, které mohou přispět k podpoře humanitární činnosti EU, jako je příspěvek dobrovolníků prostřednictvím Evropského sboru solidarity, který poskytuje jednotné kontaktní místo pro solidární činnosti v celé Unii i mimo ni⁴⁰.

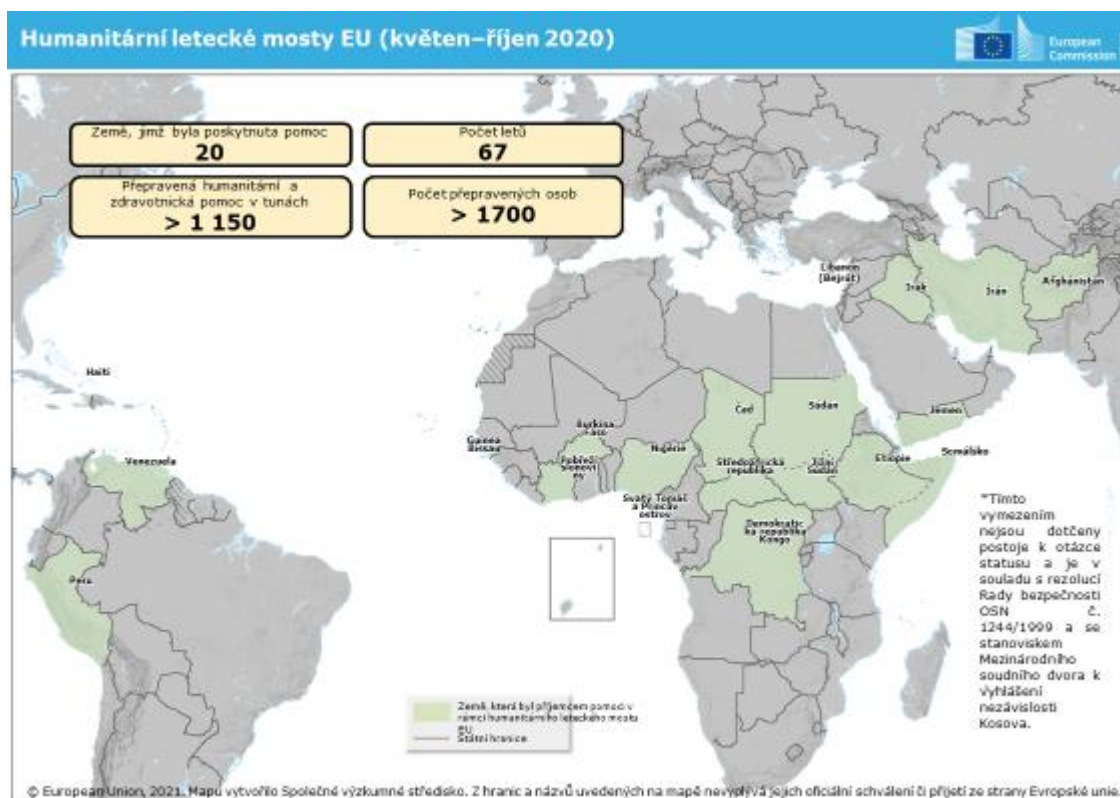
³⁶ https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/humanitarian-air-bridge_en

³⁷ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

³⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-united-front-beat-covid-19_en.pdf

³⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/proposal-mandate-european-centre-disease-prevention-control_en.pdf

⁴⁰ https://europa.eu/youth/solidarity_en

Cíl: Zajistit schopnost pohotového a efektivního poskytnutí humanitární pomoci EU všem potřebným.

Klíčové opatření:

- Vybudovat kapacitu pro evropskou humanitární reakci, která bude schopna v případě potřeby vyplnit mezery a umožní EU, členským státům a humanitárním partnerům pohotově poskytnutí humanitární pomoci, a to ve vzájemné koordinaci a doplňkovosti s mechanismy civilní ochrany Unie.

3.3. Intenzivnější zaměření na dopady změny klimatu a environmentální faktory: prosazování zájmů, připravenost a anticipační opatření

Připravenost na katastrofy je již nedílnou součástí humanitární reakce EU s vyčleněným rozpočtem a klíčovým prvkem dlouhodobého programu EU v oblasti snižování rizika katastrof. Sílicí dopady změny klimatu a zhoršování životního prostředí však ohrožují i úspěšnost samotné humanitární činnosti⁴¹. Změna klimatu nejenže zvyšuje sílu přírodních katastrof, ale také násobí hrozby⁴², což komplikuje a prodlužuje konfliktní situace a v konečném důsledku zvyšuje humanitární potřeby. Proto je důležité zajistit, aby při

⁴¹ V první půli roku 2020 bylo vysídleno zhruba 10 milionů lidí, především v důsledku rizik a katastrof spojených s počasím, a to zejména v Jižní a Jihovýchodní Asii a v Africkém rohu – Světová meteorologická organizace, 2020.

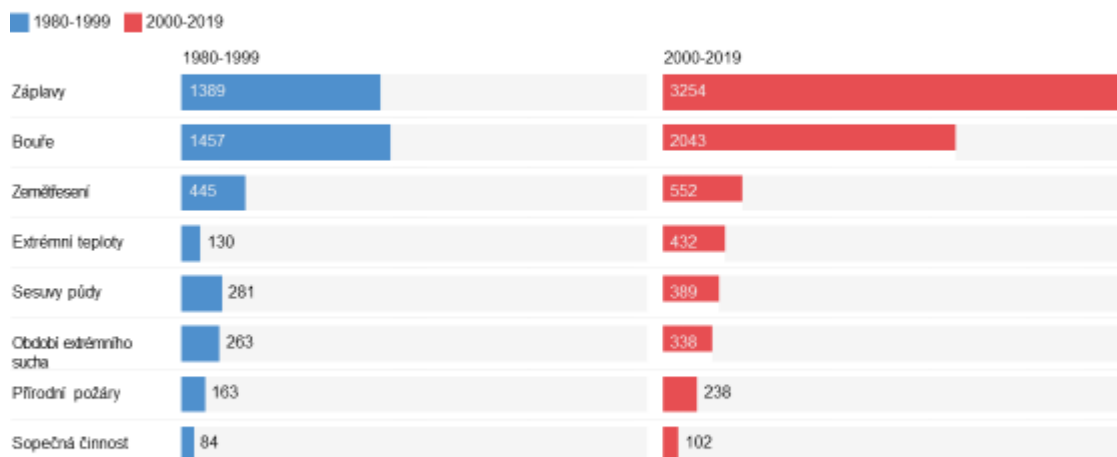
⁴² Závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu a energetiky – <https://www.consilium.europa.eu/media/48057/st05263-en21.pdf>, Plán pro změnu klimatu a obranu – <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12741-2020-INIT/en/pdf>

humanitární činnosti, bez ohledu na to, kde a kdy je prováděna, byla zohledňována hlediska klimatu a životního prostředí (včetně povědomí o rizicích), se zvláštním zaměřením na podporu přizpůsobování se změně klimatu a environmentální odolnosti obyvatel součástí humanitárních programů v zemích a regionech, které jsou katastrofami nejvíce ohroženy.

Zejména **anticipační přístupy⁴³ k humanitární činnosti mohou přispět k posílení odolnosti komunit, včetně nuceně vysídlených skupin, ve zranitelných a ke klimatickým a jiným katastrofám náchylných regionech.** Účinnost těchto přístupů závisí na dostupnosti dostatečně spolehlivých informací prostřednictvím systémů včasného varování⁴⁴, včetně ukazatelů či jiných kritérií pro zahájení akce. EU bude na základě využívání dalších partnerství s komunitami zabývajícími se klimatem a s vědeckými komunitami **tyto přístupy uplatňovat v čím dál větší míře**, a to na základě využívání dalších partnerství s klimatickými a vědeckými komunitami. Využije také svého předsednictví v Platformě pro vysídlení v důsledku katastrof v roce 2022, aby podpořila celosvětové úsilí o ochranu lidí vysídlených v důsledku katastrof a změny klimatu.

V červenci 2020 umožnily předpovědi poskytnuté Globálním systémem informací o povodních v rámci služby programu Copernicus pro podporu krizového řízení (nástroj dostupný pro mechanismus civilní ochrany Unie) humanitárním partnerům v Bangladéši⁴⁵ rychlý zásah v reakci na rozsáhlé záplavy a poskytnutí peněžní pomoci 3 300 rodinám v nejhůře zasažených oblastech.

Katastrofy dle typu (1980-2019)

Graf: Přehled celosvětové humanitární pomoci 2021 • Zdroj: Středisko pro výzkum příčin vzniku a šíření katastrof (CRED) / UNDRR

⁴³ Anticipační opatření zahrnují včasná opatření ve fázi předběžného plánování, na jejichž základě mohou být finanční prostředky pohotovostně uvolněny ještě předtím, než k přírodní nebo člověkem způsobené katastrofě dojde nebo než je dosaženo jakéhokoli jiného spouštěcího podnětu k akci. To se týká i jiných typů předvídaných mimořádných událostí, nikoli pouze událostí spojených se změnou klimatu.

⁴⁴ <https://www.undrr.org/terminology/early-warning-system>

⁴⁵ Akce prováděné Mezinárodní federací společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, bangladéšským Červeným půlměsícem, Světovým potravinovým programem.

Navzdory narůstajícímu humanitárnímu dopadu změny klimatu se příliš málo celosvětových finančních prostředků určených na opatření v oblasti klimatu dostává do nejzranitelnějších zemí⁴⁶. Je naléhavě zapotřebí dalších mezinárodních finančních prostředků na přizpůsobení se změně klimatu, a to z veřejných i soukromých zdrojů. Aby zabránila dalšímu tlaku na humanitární systém, bude EU nadále **prosazovat směřování výrazně většího objemu finančních prostředků určených na opatření v oblasti klimatu na posilování odolnosti a přizpůsobování se tam, kde je nejvíce potřeba**. Toho lze účinně dosáhnout pouze prostřednictvím integrovaného přístupu ke klimatické a environmentální odolnosti, který propojuje humanitární, rozvojové a mírotvorné aktéry se zaměřením na prevenci a připravenost a využívá odborné informace poskytované klimatickou a environmentální politikou a vědeckými komunitami⁴⁷.

Na humanitární pomoc se sice nevztahuje cíl v podobě 30% začleňování problematiky klimatu podle víceletého finančního rámce EU pro období 2021–2027, přesto se na opatřeních v oblasti klimatu podílí. EU hodlá přispět ke všeobecné snaze o sledování výdajů EU týkajících se oblasti klimatu tím, že Komise bude dobrovolně uplatňovat toto **sledování u humanitární pomoci EU**.

Humanitární dárci a aktéři by měli jít příkladem. EU proto bude rovněž **podporovat své humanitární partnery v jejich snaze o snížení vlastní environmentální stopy**. Zároveň bude Komise **pokračovat v procesu „ekologizace“ své humanitární terénní sítě (ECHOField) i svého ústředí⁴⁸ v rámci podpory Zelené dohody pro Evropu⁴⁹**.

Cíl: Dále začleňovat dopady změny klimatu a environmentální faktory do politiky humanitární pomoci i humanitární praxe a posilovat koordinaci s aktéry v oblasti rozvoje, bezpečnosti, klimatu či životního prostředí za účelem budování odolnosti zranitelných komunit.

Klíčová opatření:

- Výrazně navýšit podíl klimatických fondů určený na zvyšování odolnosti a přizpůsobování se v zemích a regionech nejvíce ohrožených katastrofami v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobování se změně klimatu a v rámci přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.
- Posilovat klimatickou a environmentální odolnost zranitelných skupin obyvatel prostřednictvím přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti a zajistit šíření nových pokynů týkajících se připravenosti na katastrofy mezi humanitárními partnery EU a jejich provádění těmito partnery, v úzké koordinaci s aktéry v oblasti rozvoje a klimatu.
- Dále rozvíjet a uplatňovat přístupy založené na znalosti rizik, včetně rizikového financování, a rozšiřovat uplatňování anticipačních opatření v různých humanitárních situacích a regionech.
- Připravit pro humanitární partnery EU obecné zásady a odbornou přípravu se

⁴⁶ Podle Zprávy o světových katastrofách za rok 2020, vypracované Mezinárodní federací společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, nefigurovala žádná z 20 zemí nejvíce zranitelných vůči změně klimatu a katastrofám s ní spojeným (v přepočtu na jednoho obyvatele) mezi 20 největšími příjemci finančních prostředků určených na přizpůsobování se změně klimatu.

⁴⁷ Například v rámci spolupráce EU se Světovou meteorologickou organizací.

⁴⁸ Součástí závazků Komise týkajících se klimatické neutrality.

⁴⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

zaměřením na ekologizaci humanitární pomoci s cílem snížit klimatickou a environmentální stopu humanitární pomoci.

- *Sledovat výdaje spojené s oblastí klimatu podle nařízení o humanitární pomoci EU.*

3.4 Souběžné úkoly: rozšiřování zdrojové základny, řešení základních příčin krizí a v konečném důsledku snižování potřeb

Řešení základních příčin a prosazování přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti

Cílem humanitární pomoci je **poskytnout pomoc při mimořádných událostech lidem zasaženým krizemi**. Humanitární pomoc sama o sobě neřeší – a ani nemůže řešit – složité hlubší příčiny konfliktů a jiných krizí, ať už sociálně ekonomické nebo související se správou věcí veřejných či problematikou životního prostředí. Veškeré tyto faktory by měly být nadále řešeny uceleným způsobem – **řešením správních problémů, respektováním základních práv obyvatel, zohledňováním nerovností, zajištěním přístupu k základním službám, ke spravedlnosti, k ekonomickým příležitostem a bezpečnosti a řešením problémů v oblasti klimatu a životního prostředí**. Mezinárodní pomoc v jakékoli krizové situaci bude mít trvalý dopad pouze tehdy, půjde-li ruku v ruce s pevným odhodláním vnitrostátních a místních orgánů učinit tamní obyvatele středobodem tohoto snažení a řešit problematiku vyloučení, chránit práva a zajišťovat odpovědnost. To musí být těžištěm přístupu EU ke konfliktům a krizím.

Součástí tohoto přístupu bude rovněž **intenzivnější práce EU na propojování humanitární pomoci s rozvojem a budováním míru**. Humanitární pomoc nemá být dlouhodobým řešením potřeb osob zasažených krizemi. Díky přístupu založenému na „propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti“ bude EU využívat nejen veškeré nástroje potřebné k řešení krátkodobých potřeb, ale také nástroje k zajištění dlouhodobých řešení a (v případě konfliktů) k podpoře budování trvalého míru. K tomu budou nezbytné **společné rámce pro analýzu a operační reakci**, jakož i **přístup citlivý vůči konfliktům**, aby vnější pomoc konflikt bezděčně nepodporovala.

Tento přístup založený na propojování je již uplatňován při vnější pomoci EU v mnoha nestabilních a ke konfliktům náchylných zemích. Patří mezi ně šest zemí zvolených pro jeho pilotní zavedení v roce 2017 (Čad, Irák, Myanmar, Nigérie, Súdán a Uganda), ale také některé další situace (např. společné rámce pro humanitární, rozvojovou a mírotvornou činnost v rámci reakce na syrskou krizi v Libanonu a Jordánsku). Příklady tohoto přístupu zahrnují:

- podporu záchranných sociálních sítí navržených v úzké součinnosti mezi humanitárními a rozvojovými aktéry
- koordinovanou podporu připravenosti na katastrofy a odolnosti napříč rozvojovým i humanitárním financováním (zvláště v regionech těžce postižených znehodnocováním půdy, nedostatkem vody a změnou klimatu, jako je např. Sahel),
- větší pozornost věnovanou ochraně civilistů,
- prosazování strukturálních reforem za účelem řešení základních příčin násilí,

- prosazování dlouhodobých řešení v souvislosti s nuceným vysídlováním, a to v souladu se sdělením EU „Důstojný život“ z roku 2016⁵⁰ a globálním paktem o uprchlících⁵¹.

Přetrvávající přítomnost konfliktů a socioekonomický dopad pandemie COVID-19 jen zdůrazňují nutnost toto úsilí dále rozšiřovat – především prostřednictvím ještě intenzivnější spolupráce mezi EU, jejími členskými státy, jejich diplomatickou sítí, finančními institucemi včetně národních rozvojových bank a prováděcích agentur, jakož i evropských investičních bank a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, a to **na základě přístupu „tým Evropa“**⁵². Zvláštní úsilí bude vynakládáno na potravinové zabezpečení a ochranu zdraví a vzdělávání s ohledem na dramatický dopad pandemie v těchto oblastech. S využitím kladných zkušeností získaných v programovém období 2014–2020 **bude EU dále posilovat vzájemnou součinnost a doplňkovost mezi jednotlivými aktéry a útvary EU** při důsledném dodržování humanitárních zásad.

Cíl: Zajistit, aby veškeré humanitární, rozvojové, mírotvorné a další politiky společně usilovaly o lepší propojení naléhavé pomoci a dlouhodobých řešení a zaměřovaly se na snižování potřeb a řešení základních příčin konfliktů a krizí.

Klíčová opatření:

- Provádět systematické společné unijní analýzy rizik, potřeb, slabých míst a strukturálních příčin krizí, jakož i případně společnou přípravu programů a plánování politik EU v souladu přístupem založeným na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.
- Posilovat koordinační mechanismy na místě napříč všemi humanitárními, rozvojovými a mírotvornými činnostmi EU za účelem zajištění jednotných a ucelených výstupů, a to s využitím podpory delegací EU a místních kanceláří ECHO. Úzce v tomto rámci spolupracovat s členskými státy EU na základě přístupu „tým Evropa“.
- Zavádět účinná propojení různých humanitárních, rozvojových a mírotvorných činností a využívat stávající nástroje, například politický dialog, k posilování vnitrostátních a místních kapacit - včetně kapacity nestátních orgánů – za účelem zajištění základních služeb a podpory budování odolnosti.
- Rozšiřovat podporu sociálních záchranných sítí schopných reagovat na šoky a založených na peněžitě pomoci.
- Využívat politické a diplomatické interakce EU a veškeré dostupné nástroje k předcházení krizím, řešení konfliktů a budování míru a zároveň intenzivněji prosazovat zájmy humanitárních operací za účelem usnadnění přístupu a zajištění respektování humanitárních zásad, ochrany civilistů a mezinárodního humanitárního práva.
- Prosazovat účinnou civilně-vojenskou koordinaci humanitární činnosti ve všech příslušných souvislostech coby rámec pro ochranu humanitárního prostoru, předcházení zdvojení, minimalizaci nesrovnalostí a maximální možnou součinnost s aktéry v oblasti bezpečnosti a obrany.

⁵⁰ „Důstojný život“ https://ec.europa.eu/echo/files/policies/refugees-idp/Communication_Forced_Displacement_Development_2016.pdf

⁵¹ <https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html>

⁵² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_communication_global_eu_covid-19_response_en.pdf

- *Rozvíjet součinnost s činnostmi EU zaměřenými na zprostředkování míru a předcházení konfliktům při plném respektování humanitárních zásad a s cílem zintenzivnit snahu o zmírnění utrpení.*
- *Začlenit vzdělání mezi prioritní oblasti přístupu založeného na propojování humanitárních, rozvojových a mírotvorných činností vedle takových oblastí, jako je zdraví, potravinové zabezpečení, připravenost na katastrofy a odolnost vůči změně klimatu, a to za účelem rychlejšího překlenutí globální propasti v oblasti vzdělávání.*

Rozšiřovat zdrojovou základnu – jak v rámci Evropy, tak mimo ni.

Dramatický nárůst rozsahu a závažnosti humanitárních krizí v posledních letech je výzvou pro lidstvo jako celek. Pandemie COVID-19 dále zdůraznila naléhavý požadavek, aby „nikdo nezůstal opomenut“. Hlavní doporučení panelu na vysoké úrovni pro financování humanitární pomoci, svolaného generálním tajemníkem OSN v roce 2015, jsou v roce 2021 ještě akutnější⁵³: existuje **naléhavá potřeba dalších zdrojů pro řešení podstatně rozšířených humanitárních potřeb.**

Přesto **zdrojová základna pro humanitární pomoc zůstává znepokojivě omezená.** V roce 2020 tři nevýznamnější dárci (Spojené státy, Německo a Evropská komise) poskytli 62 % celosvětově vykázaných finančních prostředků na humanitární pomoc. V rámci EU pak na pouhé čtyři členské státy a Evropskou komisi připadalo přibližně 90 % veškerého financování humanitární pomoci⁵⁴. Přestože řada zemí, včetně některých členských států EU, své financování humanitární pomoci v posledních letech navýšila, existuje značný prostor pro další rozšíření seznamu dárců a navýšení příspěvků stávajících dárců v reakci na naléhavou potřebu společného celosvětového úsilí.

Za těchto okolností by EU měla **intenzivněji prosazovat podstatné navýšení finančních prostředků vynakládaných na humanitární pomoc** a lepší rozdělení odpovědnosti mezi dárci, včetně členských států EU. Ve spolupráci se svými členskými státy, jakož i ostatními zapojenými humanitárními dárci, například Spojenými státy, by měla využívat své dvoustranné, regionální a vícestranné interakce s tradičními i novými dárci (zejména těmi, jejichž význam v rámci globální ekonomiky v posledních letech značně vzrostl, například Čínou a zeměmi Perského zálivu) k prosazení vyšší úrovně financování a systematictější podpory celosvětového humanitárního systému. Měla by přitom vycházet ze stávajícího cíle v podobě vyčleňování 0,7 % hrubého národního důchodu⁵⁵ na oficiální rozvojovou pomoc a tento cíl připomínat a měla by vybízet k navýšení příslibů financování humanitární pomoci úměrně strmému nárůstu humanitárních potřeb a požadavků v posledních letech. Toto úsilí by mělo být provázeno získáváním podpory pro respektování humanitárních zásad, řádného humanitárního dárcovství a mezinárodního humanitárního práva.

EU a USA mají silné partnerství v oblasti humanitární pomoci založené na dialogu a spolupráci v konkrétních krizích a tematických otázkách. Díky tomuto pevnému vztahu mohou také společně prosazovat lepší rozdělení odpovědnosti mezi dárci při jejich podpoře celosvětového humanitárního systému, a to v souladu s novou transatlantickou agendou pro globální změny⁵⁶.

⁵³ <https://reliefweb.int/report/world/high-level-panel-humanitarian-financing-report-secretary-general-too-important-fail>

⁵⁴ <https://fts.unocha.org/global-funding/overview/2020>

⁵⁵ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

⁵⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-communication-eu-us-agenda_en.pdf

EU by měla prozkoumat také možnosti lepší propagace a ve vhodných případech též možnost zapojení **soukromého sektoru** do poskytování služeb lidem postiženým humanitární krizí. V posledních letech se objevila celá řada inovativních iniciativ humanitárních aktérů, které zkoušejí využívat například takové nástroje, jako jsou dluhopisy s humanitárním dopadem. Značného pokroku bylo dosaženo rovněž ve využívání pojištění a zajištění pro rizika katastrof. Stále však existuje prostor, aby EU udělala víc pro zajištění dalšího financování prostřednictvím intenzivnější komunikace se soukromým sektorem zaměřené na podporu humanitární reakce.

V návaznosti na rozsáhlou práci odvedenou v oblasti vymezování působnosti, na níž se podílela v rámci mnohostranné spolupráce⁵⁷, bude Komise usilovat o rozšíření své sady humanitárních nástrojů o inovativní metody financování a bude aktivně prosazovat zapojení soukromého sektoru do financování humanitární pomoci.

Cíl: Podstatně navýšit zdroje pro humanitární činnost.

Klíčová opatření:

- *Připomínat závazek EU k poskytování 0,7 % hrubého národního důchodu na oficiální rozvojovou pomoc a pracovat s členskými státy na navýšení závazků v oblasti financování humanitární pomoci úměrně ke strmému nárůstu humanitárních potřeb a požadavků.*
- *Zintenzivnit interakci EU s tradičními a novými dárcovskými zeměmi, připomínat sdílenou odpovědnost v oblasti podpory humanitární reakce a systematictěji tuto odpovědnost začleňovat do politického dialogu EU s příslušnými zeměmi mimo EU. Posilovat nebo navazovat spojení na globální úrovni s podobně smýšlejícími zeměmi zaměřená na prosazování globální humanitární agendy.*
- *Zahájit v roce 2021 pilotní iniciativu zaměřenou na kombinované financování v rámci humanitárního rozpočtu EU za účelem mobilizace dodatečného financování ze strany soukromého sektoru v souvislosti s humanitárními aktivitami.*

4. Podpora vytváření příznivějšího prostředí pro humanitární pomoc

4.1 Prosazování dodržování mezinárodního humanitárního práva

Mezinárodní humanitární právo (MHP) je soubor mezinárodně dohodnutých a všeobecně uznávaných pravidel, která mají omezovat důsledky ozbrojených konfliktů a chránit civilisty a další osoby, které se nepřátelských aktů neúčastní. **Dodržování MHP** je důležitým cílem samo o sobě; je také nezbytným předpokladem účinné humanitární pomoci a především může zamezit její potřebě. V současné době jsou tato pravidla opakovaně porušována. Civilisté, včetně humanitárních a zdravotnických pracovníků, bývají až příliš často cílem záměrných útoků válčících stran.

⁵⁷ Například v souvislosti se spolupředsednictvím iniciativy Dobré humanitární dárcovství (2018–2021) nebo jako člen iniciativy pro investice v oblasti humanitární pomoci a odolnosti (<https://www.weforum.org/projects/humanitarian-investing-initiative?emailType=Newsletter>)

EU stanovila obecné zásady na podporu dodržování MHP⁵⁸ a zajišťuje podporu odborné přípravy vojenského personálu a příslušníků bezpečnostních složek a diplomatických sborů. To bude pokračovat i v rámci nových vnějších nástrojů EU (pro období 2021–2027). **EU by měla prosazování a uplatňování MHP nadále důsledně považovat za středobod své vnější činnosti.** V tomto ohledu bude pokračovat ve své intenzivní podpoře úlohy Mezinárodního výboru Červeného kříže v rámci jeho mandátu pro účinné uplatňování MHP.

Závažná porušení MHP by měla být důsledně odsuzována v rámci koordinovaného přístupu EU. Zajištění dodržování mezinárodního humanitárního práva jako součásti vnějších nástrojů EU by mělo být posíleno, a to i prostřednictvím náležité péče. EU by rovněž měla využívat své politické a ekonomické váhy k prosazování dodržování MHP partnerskými zeměmi, například prostřednictvím svých politických a lidskoprávních dialogů, jakož i v rámci svých případných obchodních a s pomocí souvisejících vztahů s těmito zeměmi.

Také **stále častější využívání sankcí** – zejména sankcí zemí mimo EU, z nichž některé mají extraterritoriální působnost – komplikuje dodávky humanitární pomoci a brání zásadové humanitární činnosti. Skutečnost, že banky i další finanční instituce se snaží snížit svá rizika omezováním nebo ukončováním svých činností v jurisdikcích podléhajících sankcím, činí humanitární transakce obtížnějšími, ne-li nemožnými. Omezující opatření EU jsou sice cílená a dodávkám humanitární pomoci by bránit neměla, jsou však spojena s sebou celou řadu **povinností**, jejichž porušení může mít za následek právní kroky, včetně trestních postihů na vnitrostátní úrovni.

EU se snaží poskytování humanitární pomoci v prostředích podléhajících sankcím usnadnit svou informační činností, například pokyny vydanými Komisí v souvislosti s pandemií COVID-19⁵⁹. **EU by měla i nadále zajišťovat a posilovat podporu svých humanitárních partnerů v souvislosti s jejich právy a povinnostmi v různých sankčních režimech EU⁶⁰.** Zároveň by měla pokračovat v důsledném zahrnování **humanitárních výjimek** do svých sankčních režimů⁶¹. Podle „Výzvy k přijetí opatření pro posílení dodržování mezinárodního humanitárního práva a zásadové humanitární činnosti“, k níž se EU nedávno připojila⁶², by humanitární a zdravotnickí pracovníci zapojení do činností prováděných v souladu s MHP a humanitárními zásadami neměli být vystaveni trestnímu stíhání. EU by také měla zvážit zahrnutí **porušování MHP mezi kritéria pro zařazení na seznam osob a subjektů podléhajících příslušným sankčním režimům EU.**

⁵⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:ah0004>

⁵⁹ Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci pro boj proti pandemii COVID-19 v určitých prostředích podléhajících omezujícím opatřením EU: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/201116-humanitarian-aid-guidance-note_cs.pdf

⁶⁰ Například sdělení „Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti“ předpokládá přezkum stávajících režimů, mimo jiné za účelem posouzení jejich dopadu na poskytování humanitární pomoci <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0032&qid=1611728656387>

⁶¹ Ze 42 aktuálně platných sankčních režimů EU jich sedm zahrnuje určité humanitární výjimky.

⁶² Předložena ministry zahraničí Francie a Německa v New Yorku dne 26. září 2019. EU ji schválila v prosinci 2020. (<https://onu.delegfrance.org/Strengthening-respect-for-international-humanitarian-law>)

Cíl: Učinit soulad s mezinárodním humanitárním právem (MHP) středobodem vnější činnosti EU, aby bylo chráněno civilní obyvatelstvo, podporována zásadová humanitární činnost a zajištěna ochrana humanitárních a zdravotnických pracovníků.

Klíčová opatření:

- Zřídit pro MHP koordinační mechanismy na úrovni EU s cílem zajistit lepší sledování případů porušování MHP ve světě, usnadnit koordinaci příslušných aktérů EU a podpořit přesvědčivější humanitární diplomacii EU.
- Dále posilovat rámec pro dodržování MHP, a to i jako součást vnějších nástrojů EU, mimo jiné prostřednictvím náležité péče a prostřednictvím politického, bezpečnostního a lidskoprávního dialogu a obchodních dohod EU s partnerskými zeměmi.
- Zvážit zahrnutí závažných porušení MHP mezi důvody pro zařazení na seznam sankčních režimů EU, kdykoli je to vhodné, a zajistit přitom, aby se zamezilo potenciálnímu negativnímu dopadu na humanitární činnost.
- Nadále zajišťovat plné promítání MHP do sankční politiky EU, například prostřednictvím důsledného zahrnování humanitárních výjimek do sankčních režimů EU. Směřovat k vytvoření účinného rámce pro využívání těchto výjimek humanitárními organizacemi, které jsou příjemci finančních prostředků EU. Zajišťovat další praktickou podporu humanitárních organizací v souvislosti s jejich právy a povinnostmi v různých sankčních režimech EU.
- Nadále podporovat dialog mezi všemi stranami zapojenými do humanitární pomoci (dárce, regulační orgány, nevládní organizace a bankami) za účelem usnadnění dodávek humanitární pomoci všem potřebným.

4.2 Posílení zapojení EU a jejího vedoucího postavení

Pracovat jako „tým Evropa“

Humanitární pomoc EU se těší značné podpoře veřejnosti⁶³ coby jedna z nejviditelnějších stránek její vnější činnosti. Podle Smluv o EU mají jak členské státy, tak EU v rámci humanitární pomoci svou významnou a přesně vymezenou úlohu. Existuje však prostor pro účinnější využívání tohoto společného působení prostřednictvím vzájemné koordinace činnosti, zajištění doplňkovosti a prosazování přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.

Obzvláště **společná vyjádření EU k nejvýznamnějším humanitárním krizím** mohou podpořit iniciativy v oblasti „humanitární diplomacie“ na dvoustranné, regionální i mezinárodní úrovni. **Společné přísliby pomoci EU** (vedle individuálních příslibů členských států) pak mohou přispět ke zviditelnění závazku EU v rámci mezinárodních dárcovských akcí.

Díky přístupu „tým Evropa“ mohou také členské státy a Komise těžit z ještě užšího **sdílení a sdružování analýz** v krizových situacích. Komise bude proto i nadále členským státům

⁶³ Podle informací Eurobarometru z prosince 2020 uvedlo 91 % dotázaných občanů EU, že považují za důležité nebo velmi důležité, aby EU financovala činnosti humanitární pomoci.

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2265>

zpřístupňovat odborné znalosti své humanitární terénní sítě⁶⁴, jakož i delegací EU. Bude jim například systematictěji nabízet možnost částečné realizace jejich financování v určitých krizových situacích prostřednictvím přímého příspěvku na rozpočtové nástroje EU jako **vnějších účelově vázaných příjmů**.

K maximalizaci dopadu intervencí EU a členských států může přispět také **sdruzování zdrojů**, které zároveň členským státům nabízí možnost rozšíření dosahu poskytované humanitární pomoci. Tyto varianty budou pochopitelně využívány doplňkově a nebudou konkurovat zavedeným mechanismům společného financování.

Na operační úrovni bude Komise přispívat vlastními odbornými znalostmi a zdroji, a to jak při humanitární pomoci, tak v rámci civilní ochrany, například svou sítí humanitárních terénních odborníků a sítí znalostí Unie v oblasti civilní ochrany⁶⁵. Současně bude dále připravovat politiky a obecné zásady pro příslušné oblasti humanitární pomoci, přičemž bude vycházet z dosavadního dopadu unijních tematických politik v oblastech, jako je ochrana, gender, zdravotní postižení, potraviny, výživa a zdraví (včetně duševního zdraví a psychosociální podpory), přístřeší, voda, hygiena a vzdělávání v mimořádných situacích, životní prostředí a způsoby poskytování pomoci (např. peněžitá pomoc).

Přestože Komise již nyní aktivně přispívá do dialogu o humanitárních otázkách na mnohostranné úrovni, hodlá v roce 2021 uspořádat **Evropské humanitární fórum** s cílem podpořit **trvalejší diskusi a dialog, včetně diskuse a dialogu o otázkách humanitární politiky nadnesených v tomto sdělení** v duchu iniciativy „tým Evropa“. Tohoto fóra se zúčastní klíčové zainteresované subjekty z členských států, instituce EU včetně Evropského parlamentu a operační humanitární aktéři.

Komise bude kromě toho dále usilovat o **zviditelňování humanitární pomoci EU**. Bude aktualizovat své pokyny týkající se povinností spojených s tímto zviditelňováním a sledovat jejich plnění a zmocní své humanitární partnery k dalším investicím do zvyšování povědomí o humanitární pomoci EU. Svými komunikačními činnostmi bude podporovat obecné zásady transparentnosti, odpovědnosti a dialogu s občany.

Posilování humanitárního zapojení EU na mnohostranné úrovni

V současném problematickém geopolitickém prostředí je EU odhodlána podporovat ústřední koordinační úlohu OSN při reakcích na humanitární krize a při zřizování podpůrných nadnárodních normativních a právních rámců. Pro účinnou podporu OSN je velice důležité, aby se EU a její členské státy snažily **systematicky sjednocovat své postoje** v rámci mezinárodních a vícestranných fór, například v centrech OSN v New Yorku, Ženevě a Římě. EU se bude i nadále aktivně účastnit mezinárodních dialogů o humanitárních otázkách,

⁶⁴ Humanitární terénní síť Komise (ECHOField) sestává ze 49 kanceláří v 41 zemích a přibližně 450 odborníků zajišťujících technickou podporu a sledování humanitární pomoci EU.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/knowledge-network_en

včetně dialogů na půdě Valného shromáždění OSN a Hospodářské a sociální rady OSN. **Bude dále posilovat svou účast v řídicích orgánech agentur, fondů a programů OSN⁶⁶.**

Cíl: Posílit zapojení EU do humanitární pomoci a její vedoucí úlohu v ní s cílem maximalizovat její dopad.

Klíčová opatření:

- Podporovat společná vyjádření EU a jejích členských států k nejvýznamnějším humanitárním krizím a podporovat společné přísliby pomoci EU a členských států v rámci mezinárodních humanitárních dárcovských akcí (vedle individuálních příslibů členských států) na základě přístupu „tým Evropa“. Usilovat o sjednocení postojů EU a členských států v příslušných mezinárodních a mnohostranných fórech.
- Nabídnout členským státům EU jako variantu použití vnějších účelově vázaných příjmů, aby mohly využívat humanitární přítomnosti EU na místě a jejích odborných znalostí.
- Uspořádat v roce 2021 Evropské humanitární fórum a podpořit tak dialog o otázkách humanitární politiky.
- Podporovat další dialog o prosazování hlavních doporučení obsažených v tomto sdělení s klíčovými zúčastněnými stranami a aktivně se do něj zapojovat.

5. Závěry

Humanitární pomoc je konkrétním projevem solidarity EU, která je v této nelehké době stěžejní a tolik potřebnou hodnotou. S ohledem na narůstající humanitární potřeby a omezené zdroje a v souladu se svými zásadami financování a hodnotami musí EU i nadále jít v této oblasti příkladem. Ambiciózní program nastíněný v tomto sdělení může být realizován pouze v úzké koordinaci s členskými státy EU a jejími humanitárními partnery. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby se připojily k podpoře a prosazování návrhů předložených v tomto sdělení.

⁶⁶Společné sdělení o posílení příspěvku EU k multilateralismu založenému na pravidlech https://eeas.europa.eu/sites/default/files/en_strategy_on_strengthening_the_eus_contribution_to_rules-based_multilateralism.pdf

Dodatek: přehled klíčových opatření

Klíčová opatření pro EU

***Cíl:** Podpořit flexibilní a efektivní humanitární činnost a mechanismy financování.*

- Rozšiřovat víceletá a flexibilní ujednání o financování s humanitárními partnery – provázaná v případech, kdy lze uplatnit propojený přístup, s rozvojovými nástroji – a zjednodušit/harmonizovat požadavky na vykazování v souladu s „velkou dohodou“ při současném zajištění koordinace posuzování potřeb mezi agenturami a posílení odpovědnosti, efektivity a viditelnosti unijní podpory.
- Zvyšovat podporu EU místním subjektům poskytujícím pomoc, například širším využíváním sdružených fondů pro konkrétní země a dalších mechanismů financování upřednostňujících místní aktéry.
- Vypracovat pokyny pro podporu rovnocenných partnerství s místními subjekty poskytujícími pomoc.
- Podporovat humanitární partnery v dalším využívání digitálních nástrojů, například prostřednictvím společné snahy o budování příznivého prostředí.
- Vypracovat zvláštní pokyny pro širší využívání digitální hotovosti a zajistit přístup příjemců pomoci k digitálním řešením v souvislosti s revizí tematické politiky EU pro peněžní převody.
- Podporovat, navyšovat a prosazovat investice do osvědčených, nákladově efektivních a technologicky vyspělých řešení pro humanitární pomoc, mimo jiné s využitím příkladu cen udělených Evropskou radou pro inovace za rok 2020.

***Cíl:** Zajistit schopnost pohotového a efektivního poskytnutí humanitární pomoci EU všem potřebným.*

- Vybudovat kapacitu pro evropskou humanitární reakci, která bude schopna v případě potřeby vyplnit mezery a umožní EU, členským státům a humanitárním partnerům pohotové poskytnutí humanitární pomoci, a to ve vzájemné koordinaci a doplňkovosti s mechanismy civilní ochrany Unie.

***Cíl:** Dále začleňovat dopady změny klimatu a environmentální faktory do politiky humanitární pomoci i humanitární praxe a posilovat koordinaci s aktéry v oblasti rozvoje, bezpečnosti, klimatu či životního prostředí za účelem budování odolnosti zranitelných komunit.*

- Připravit pro humanitární partnery EU obecné zásady a odbornou přípravu se zaměřením na ekologizaci humanitární pomoci s cílem zmenšit klimatickou a environmentální stopu humanitární pomoci.
- Sledovat výdaje týkající se oblasti klimatu podle nařízení o humanitární pomoci EU.

Cíl: *Zajistit, aby veškeré humanitární, rozvojové, mírotvorné a další politiky společně usilovaly o lepší propojení naléhavé pomoci a dlouhodobých řešení a zaměřovaly se na snižování potřeb a řešení základních příčin konfliktů a krizí.*

- Provádět systematické společné unijní analýzy rizik, potřeb, slabých míst a strukturálních příčin krizí, jakož i případně společnou přípravu programů a plánování politik EU v souladu přístupem založeným na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.
- Zavádět účinná propojení různých humanitárních, rozvojových a mírotvorných činností a využívat stávající nástroje, například politický dialog, k posilování vnitrostátních a místních kapacit - včetně kapacity nestátních orgánů – za účelem zajištění základních služeb a podpory budování odolnosti.
- Rozšiřovat podporu sociálních záchranných sítí schopných reagovat na šoky a založených na peněžitě pomoci.
- Prosazovat účinnou civilně-vojenskou koordinaci humanitární činnosti ve všech příslušných souvislostech coby rámec pro ochranu humanitárního prostoru, předcházení zdvojení, minimalizaci nesrovnalostí a maximální možnou součinnost s aktéry v oblasti bezpečnosti a obrany.
- Rozvíjet součinnost s činnostmi EU zaměřenými na zprostředkování míru a předcházení konfliktům při plném respektování humanitárních zásad a s cílem zintenzivnit snahu o zmírnění utrpení.
- Začlenit vzdělání mezi prioritní oblasti přístupu založeného na propojování humanitárních, rozvojových a mírotvorných činností vedle takových oblastí, jako je zdraví, potravinové zabezpečení, připravenost na katastrofy a odolnost vůči změně klimatu, a to za účelem rychlejšího překlenutí globální propasti v oblasti vzdělávání.

Cíl: *Podstatně navýšit zdroje pro humanitární činnost.*

- Zahájit v roce 2021 pilotní iniciativu zaměřenou na kombinované financování v rámci humanitárního rozpočtu EU za účelem mobilizace dodatečného financování ze strany soukromého sektoru v souvislosti s humanitárními aktivitami.

Cíl: *Učinit soulad s mezinárodním humanitárním právem (MHP) středobodem vnější činnosti EU, aby bylo chráněno civilní obyvatelstvo, podporována zásadová humanitární činnost a zajištěna ochrana humanitárních a zdravotnických pracovníků.*

- Zřídit pro MHP koordinační mechanismy na úrovni EU s cílem zajistit lepší sledování případů porušování MHP ve světě, usnadnit koordinaci příslušných aktérů EU a podpořit přesvědčivější humanitární diplomacii EU.
- Dále posilovat rámec pro dodržování MHP, a to i jako součást vnějších nástrojů EU, mimo jiné prostřednictvím náležité péče a prostřednictvím politického,

bezpečnostního a lidskoprávního dialogu a obchodních dohod EU s partnerskými zeměmi.

- Nadále podporovat dialog mezi všemi stranami zapojenými do humanitární pomoci (dárce, regulačními orgány, nevládními organizacemi a bankami) za účelem usnadnění dodávek humanitární pomoci všem potřebným.

Cíl: Posílit zapojení EU do humanitární pomoci a její vedoucí úlohu v ní s cílem maximalizovat její dopad.

- Uspořádat v roce 2021 Evropské humanitární fórum a podpořit tak dialog o otázkách humanitární politiky.
- Podporovat další dialog o prosazování hlavních doporučení obsažených v tomto sdělení s klíčovými zúčastněnými stranami a aktivně se do něj zapojovat.

Klíčová opatření pro EU a členské státy

Cíl: Dále začleňovat dopady změny klimatu a environmentální faktory do politiky humanitární pomoci i humanitární praxe a posilovat koordinaci s aktéry v oblasti rozvoje, bezpečnosti, klimatu či životního prostředí za účelem budování odolnosti zranitelných komunit.

- Výrazně navýšit podíl klimatických fondů určený na zvyšování odolnosti a přizpůsobování se v zemích a regionech nejvíce ohrožených katastrofami v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobování se změně klimatu a v rámci přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.
- Posilovat klimatickou a environmentální odolnost zranitelných skupin obyvatel prostřednictvím přístupu založeného na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti a zajistit šíření nových pokynů týkajících se připravenosti na katastrofy mezi humanitárními partnery EU a jejich provádění těmito partnery, v úzké koordinaci s aktéry v oblasti rozvoje a klimatu.
- Dále rozvíjet a uplatňovat přístupy založené na znalosti rizik, včetně rizikového financování, a rozšiřovat uplatňování anticipačních opatření v různých humanitárních situacích a regionech.

Cíl: Zajistit, aby veškeré humanitární, rozvojové, mírotvorné a další politiky společně usilovaly o lepší propojení naléhavé pomoci a dlouhodobých řešení a zaměřovaly se na snižování potřeb a řešení základních příčin konfliktů a krizí.

- Posilovat koordinační mechanismy na místě napříč všemi humanitárními, rozvojovými a mírotvornými činnostmi EU za účelem zajištění jednotných a ucelených výstupů, a to s využitím podpory delegací EU a místních kanceláří ECHO. Úzce v tomto rámci spolupracovat s členskými státy EU na základě přístupu „tým Evropa“.

- Využívat politické a diplomatické interakce EU a veškeré dostupné nástroje k předcházení krizím, řešení konfliktů a budování míru a zároveň intenzivněji prosazovat zájmy humanitárních operací za účelem usnadnění přístupu a zajištění respektování humanitárních zásad, ochrany civilistů a mezinárodního humanitárního práva.

Cíl: *Podstatně navýšit zdroje pro humanitární činnost.*

- Připomínat závazek EU k poskytování 0,7 % hrubého národního důchodu na oficiální rozvojovou pomoc a pracovat s členskými státy na navýšení závazků v oblasti financování humanitární pomoci úměrně ke strmému nárůstu humanitárních potřeb a požadavků.
- Zintenzivnit interakci EU s tradičními a novými dárcovskými zeměmi, připomínat sdílenou odpovědnost v oblasti podpory humanitární reakce a systematictěji tuto odpovědnost začleňovat do politického dialogu EU s příslušnými zeměmi mimo EU. Posilovat nebo navazovat spojení na globální úrovni s podobně smýšlejícími zeměmi zaměřená na prosazování globální humanitární agendy.

Cíl: *Učinit soulad s mezinárodním humanitárním právem (MHP) středobodem vnější činnosti EU, aby bylo chráněno civilní obyvatelstvo, podporována zásadová humanitární činnost a zajištěna ochrana humanitárních a zdravotnických pracovníků.*

- Zvážit zahrnutí závažných porušení MHP mezi důvody pro zařazení na seznam sankčních režimů EU, kdykoli je to vhodné, a zajistit přitom, aby se zamezilo potenciálnímu negativnímu dopadu na humanitární činnost.
- Nadále zajišťovat plné promítání MHP do sankční politiky EU, například prostřednictvím důsledného zahrnování humanitárních výjimek do sankčních režimů EU. Pracovat na vytvoření účinného rámce pro využívání těchto výjimek humanitárními organizacemi, které jsou příjemci finančních prostředků EU. Zajišťovat další praktickou podporu humanitárních organizací v souvislosti s jejich právy a povinnostmi v různých sankčních režimech EU.

Cíl: *Posílit zapojení EU do humanitární pomoci a její vedoucí úlohu v ní s cílem maximalizovat její dopad.*

- Podporovat společná vyjádření EU a jejích členských států k nejvýznamnějším humanitárním krizím a podporovat společné přísliby pomoci EU a členských států v rámci mezinárodních humanitárních dárcovských akcí (vedle individuálních příslibů členských států) na základě přístupu „tým Evropa“. Usilovat o sjednocení postojů EU a členských států v příslušných mezinárodních a mnohostranných fórech.
- Nabídnout členským státům EU jako variantu použití vnějších účelově vázaných příjmů, aby mohly využívat humanitární přítomnosti EU na místě a jejích odborných znalostí.